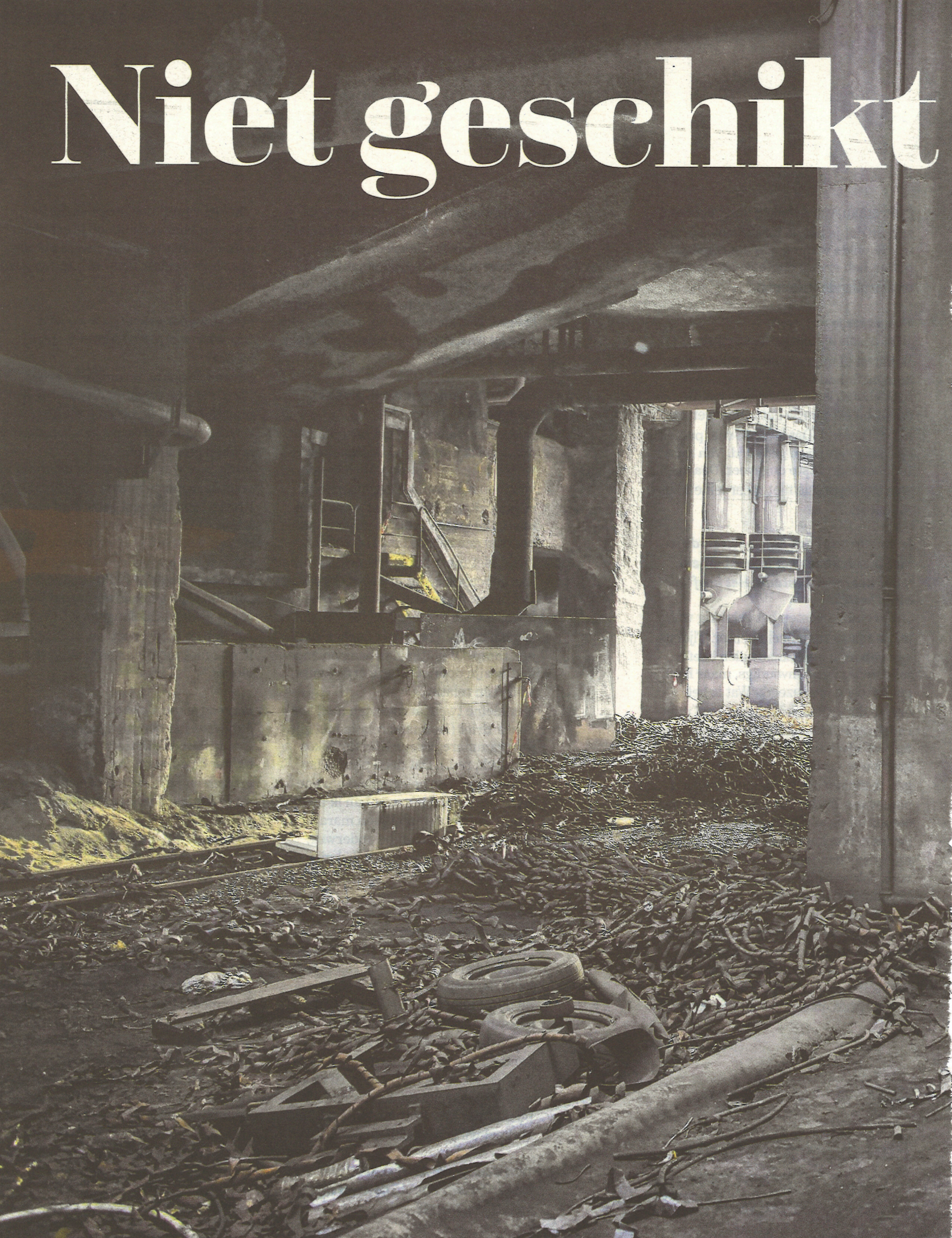
Niet geschikt

voor softies

Buiten de bewoonde wereld zijn veel verlaten gebouwen of locaties. Urban explorers, ook wel urbexers genoemd, bezoeken en fotograferen deze mysterieuze parels. Via social media, websites of docu's nemen ze je mee naar verwaarloosde ziekenhuizen, pretparken of treinstations.

tekst MARJOLEIN WELLING *foto's* BAS QUAEDVLIEG

Is dit nou wel zo verstandig? Bij de aanblik van een spoorrails slaat de twijfel toe. Wordt deze lijn nog gebruikt? Aan de weelderig groeiende struiken te zien rijden er al een tijd geen treinen meer. Ons einddoel is al in zicht: een oude staalfabriek in Luik. De nieuwsgierigheid wint. Al lijkt het spoor verlaten, we (gids, fotograaf en ondergetekende) blijven alert het spoor checken. Na een tijdje railhoppen, lopen we via een stenen trapje naar de fabrieksingang. That's it? Geen strenge beveiligers of gillende alarmen? Blijkbaar niet. Fijn! Eenmaal binnen zijn die rails meteen vergeten. Alles is doodstil. Verroeste koeltorens en hoge cilinders doemen op, overwoekerd door wilde struiken en spinnenwebben. Samen vechten ze om een plekje tussen tientallen spiraalgekrulde staalkabels. Machtig mooi dit!

Urban exploring

Zo'n imposant gevoel, daar draait het om bij urbexen. Oftewel urban exploring, het bezoeken van verlaten gebouwen of locaties. Vol adrenaline struin je rond op een terrein dat niet meer wordt gebruikt. Wie als eerste zo'n plek ontdekt, heeft de jackpot. Dan wacht de volgende uitdaging. Waar kom je het beste binnen en op welke manier? Als het lukt, geeft dat een kick. Wat je ook doet, er is één gouden urbexregel: je blijft overal van af en laat alleen voetsporen na.
Nu denk je misschien: wat bezielt die mensen? Urbexers vertellen historische verhalen over unieke, vergeten plekken. Op locatie maken ze zo indrukwekkend mogelijke foto's en filmpjes en publiceren dit via websites, social media of in boeken. Want waar is de fun als je het niet kan delen met anderen? Sommigen maken hier professioneel werk van. Zo is Bob Thissen uit Hoensbroek een ware urbexkoning. Noem een land en hij was er. Zo bezocht hij een verlaten pretpark in Taiwan, een scheepskerkhof van de Franse marine en spookdorpen in Abchazië. Een deel van zijn avonturen werd uitgezonden op NPO3.
Voor anderen is het meer een hobby. Vijf goede vrienden uit Kerkrade vormen bijvoorbeeld Urbex Crew Limburg, onder wie *daredevil* Stefan Hebels. Elk weekend bezoekt hij bijzondere locaties in België en Duitsland, zoals een verlaten kerk, steenkolenmijn of tandartspraktijk. Angst? Daar heeft hij nog nooit van gehoord. Hoge gebouwen zijn het meest 'kicken'. Vooral om daar op of in te klimmen... Waarom Stefan, waarom?! „Het is gewoon verslavend. Je krijgt er een alleen-op-de-wereldgevoel van. Toffe foto's die je daar maakt, wil je meteen op Facebook zetten." Oké, duidelijk. Maar het kan toch niet zo zijn dat je nooit één kippenvelmoment had? „Nou ja, eentje dan. In een oud huis in het Belgische Aarschot lag een pentagram met daarop een doodsprentje van de voormalige bewoner, inclusief zaklamp en mannenpetje. We zijn meteen vertrokken." Bizar! In welk gedeelte van Lanaken stond dat horrorhuis precies? „Ik vertel je niet alles." Oei, gevoelige snaar? „Nee hoor. Maar om vandalisme tegen te gaan, houden urbexers exacte informatie over locaties geheim."

Veel vandalisme

Op voorwaarde dat we niet precies vertellen waar we zijn, heeft Stefan ons meegenomen naar de voormalige Luikse staalfabriek. Toch kun je vernieling niet altijd voorkomen, blijkt als we daar rondlopen. Op het met graffiti besmeurde terrein liggen kapotgeslagen

VIJF EUREGIONALE URBEXPARELS

Wil je dicht bij huis urbexen, maar weet je niet waar? Gebruik dan deze tips van Urbex Crew Limburg. Omdat in de eigen provincie niet veel gebouwen leegstaan, zijn de locaties vlak over de grens:

Fort Chartreuse
Wie houdt van urenlang dwalen door ondergrondse complexen, kan zich uitleven in dit verlaten fort in Luik. Ideaal voor beginnende urbexers, want het ligt middenin een openbaar park en is dus makkelijk te betreden. Let op! De bovenetages zijn niet meer veilig.

Mission to Mars
Voor even waan je je op een andere planeet in deze verlaten kwekerij, die ook wel Groundcontrol of Space Garden wordt genoemd. In koepelvormige, doorzichtige kassen verstopt in bossen bij Aken vind je sporen van ... ja, van wat eigenlijk? Gebruik je fantasie!

Gare Hombourg
In het Belgische Blieberg, op een steenworp afstand van Vaals, kun je rondsnuffelen op dit verlaten station. Al het treinmateriaal staat er nog. Je kunt niet alleen om de oude wagons heen lopen, je kunt er ook in.

Insane Cemetery
Luguber en mysterieus, deze oude grafkruizen, diep verscholen in een natuurgebied bij Lanaken. Op één graf uit 1975 vind je zelfs een versleten, grijze teddybeer. Sommige waaghalzen bezoeken het kerkhof 's nachts...

Lost Tanks
Oorlogje spelen kan prima op deze locatie in Aken. Hier kun je zoeken naar vier verroeste en door natuur overwoekerde tanks die staan op een voormalig militair terrein. Sommigen vinden er drie, anderen komen ze allemaal tegen. Kwestie van goed zoeken dus!

computers en in de fik gestoken generatoren. Nieuwsgierig lopen we naar de schroeiplek. Onverwacht stuiten we daar op een voormalig personeelskantoor. Spannend! Gaan we erin? Stefan checkt eerst even de boel. Handig, zo'n persoonlijke bodyguard. „Kom maar, er is niemand. Kijk wel uit waar je loopt." Als gevolg van een in elkaar getrapte deur liggen overal stukjes glas. Ook hier zijn we dus duidelijk niet de eersten. Toch hebben we geen spijt van dit flitsbezoekje. We vinden een netjes geordende bedrijfsadministratie, veiligheidsregels en bureaus. Onaangeroerd, alsof de werknemers halsoverkop moesten vluchten. Het lijkt erop dat we in een post-apocalyptische wereld zijn beland. Bijzonder en surreëel.
In het verlaten kantoor ontdekt Stefan een donkere, raamloze gang. „Daar moeten we in, wie weet vinden we iets leuks!" Nou ja, moeten, moeten. Je ziet geen hand voor ogen. Gelukkig, er is een zaklamp. Het pad eindigt in een fabrieksmagazijn, bezaaid met dure machineonderdelen. Deze producten zijn zo goed als nieuw, fluistert Stefan. „Maf dat dit hier blijft liggen. Bij ons was het allang opgeruimd."

> ***Urbexen is in Nederland heel moeilijk omdat hier alles wordt opgeruimd.***

Slopen maar!

Dat klopt, want we zijn niet geheel toevallig in België. Urbexen in Nederland is bijna onmogelijk. Verlaten gebouwen worden hier vrijwel meteen afgebroken, zegt cultureel geograaf Peter Groote van de Rijksuniversiteit Groningen. „Zonde, want zo mis je een hoop kennis. Niet alleen over je omgeving, maar ook over wat jou als persoon vormt. In Zuid-Limburg zie je bijvoorbeeld dat jongeren meer willen weten over het mijnverleden, maar daar niet goed in slagen omdat bijna alles met de grond gelijk is gemaakt."
Wie niet ver wil reizen om te urbexen, moet dus naar Duitsland of België, zegt Peter. „Dat komt omdat het veel grotere industrielanden zijn dan Nederland, zoals het Ruhrgebied of inderdaad ▸

de Luikse staalindustrie. Daar staat een hoop leeg, omdat je die grote oppervlaktes niet allemaal op orde kunt houden."

Blijven opletten

Zo'n gebrek aan orde brengt risico's met zich mee. Urbexen is niet alleen maar tof, het kan ook onveilig zijn. Niets wordt opgeruimd, dus kunnen er scherpe voorwerpen liggen. Zorg ervoor dat je niet in afgebrokkelde stenen, glasscherven of spijkers trapt. Oude gebouwen zijn vaak tricky door verrotte vloeren, losse gevels of zwakke muren. De Eerste Hulp ligt op zo'n locatie meestal niet echt naast de deur, dus let goed op! En wat dacht je van levende wezens? Loslopende honden, bewakers, junks... je kunt ze allemaal tegenkomen, waarschuwt Stefan. „Laatst zag ik een koperdief. Toen hij erachter kwam dat ik geen politie was, was het oké. Houd in zo'n geval altijd afstand en laat mensen met rust." Die laatste tip lijken we meteen te kunnen gebruiken in Luik. Een harde klap klinkt in de verte. Meteen stoppen we met lopen. „Wat was dat?" Het schelle geluid echoot na tussen de hoge fabrieksmuren. „Volgens mij liep daar iemand." Weer een klap, nu dichterbij. Snel scannen we de omgeving. Door donkere, roestige buizen en een beginnende avondschemering hebben we geen goed overzicht. Niveautje klotsende oksels en bonzend hart daalt in. Na nog twee tikken zien we onze vermeende vijand: twee tortelduiven. Vrolijk fladderen ze rond, op zoek naar een mooi slaapplaatsje. Pfieuw! Trouwens, het is ook een goed moment om te gaan. Urbexen in het donker is toch net iets té ambitieus. Langs de treinrails lopen we terug. De laatste klim via een zelfgemaakt heuvelpad brengt ons terug naar de bewoonde wereld. Als we uit de bosjes springen, staren langsrijdende automobilisten ons verbaasd aan. Waar komen die vandaan? Tsja, als jullie dat eens wisten... ◂

> ***Oude gebouwen zijn vaak gevaarlijk door verrotte vloeren.***

IK GA URBEXEN EN NEEM MEE...

1. Deurklink
Grapje zeker? Nee! In al die verlaten pareltjes zitten rottende deuren met zwaar verroeste of ontbrekende klinken. Mocht er eentje dichtvallen in een ruimte waar jij bent, dan redt zo'n handvat je van een eenzame opsluiting.

2. Geldig ID-bewijs
Als je wordt aangesproken door de politie, moet je je kunnen legitimeren. Wanneer je dit niet doet, heb je kans op een boete.

3. Verlichting
In verlaten gebouwen is meestal geen elektriciteit meer, dus is een zaklamp voor donkere ruimtes en gangen onmisbaar.

4. Gepaste outfit
Laat je niet verrassen door glasscherven, spijkers of rondzwervend puin. Zorg voor een paar stevige schoenen en bedekkende kleding, waar je ook in kunt klimmen en klauteren.

5. EHBO-kitje
Mocht je je toch ergens aan schaven of stoten, dan heb je altijd pleisters en ontsmettingsmiddel bij je.

